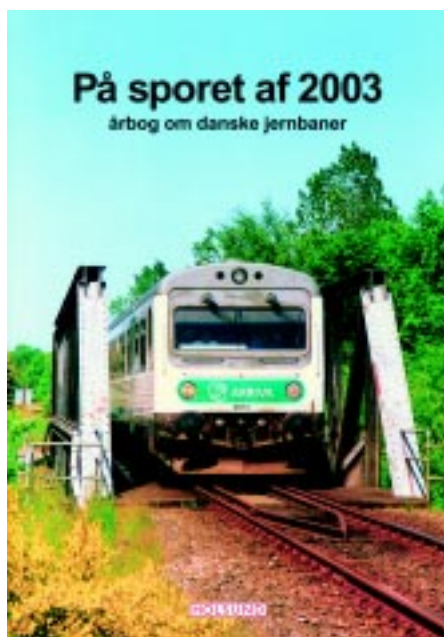

Boganmeldelser

På sporet af 2003

årbog om danske jernbaner

Af Jan Forslund
17x24,5 cm, kartonomslag
80 sider, rigt. ill i farver
Evt. andre særlige bogdata
Forlaget Holsund
ISBN 87-89385-28-4
Kr. 200,- (forhandles af Jernbanebøger)

En velskrevet og læseværdig kompaktbog med fine billeder. Jan Forslund og forfatterkollegiet Tommy O. Jensen, Allan Støvring-Nielsen og Martin Wilde fortjener ubetinget ros for en veldisponeret og tillige velskrevet årbog om danske jernbaner. De 80 sider er godt disponeret med stort og småt på de danske skinner og med mange fine illustrationer.

Bogen rækker frem til 15. oktober 2003, så trafikminister Flemming Hansens forslag fra 10. oktober til en tiårig rammeaftale på jernbanelområdet er kommet med i den indledende tekst. Så kan vi med så meget desto glæde afvente forfatterens kommentarer til den indgåede rammeaftale med bl.a. støtte fra Det radikale venstre og DF. Den har allerede flere steder fået en hård medfart, da rammeaftalen ifølge flere sagkyndige har masser af flotte hensigtserklæringer, men ikke nogle superkonkrete til en kraftig styrkelse af det danske jernbanelnet. Forfatterne kan da heller ikke lade være med at komme med et hjertesuk, ved at nævne den svenske regerings forslag fra efteråret med en investeringsramme på omkring 300 mia. SEK frem til 2015 – og hvor godt halvdelen af beløbet er beregnet til det svenske jernbanelnet! Trafikminister Flemming Hansens længe annon-

cerede trafikinvesteringsplan fra februar får hård kritik med ordene ”Men planen blev en fuser af...”, ”... sjældent har man set så tynd en kop te”. Og denne tynde kop bliver om muligt endnu mere tyndere når Flemming Hansen i ”2003 set fra trafikministerens bord” beskriver hvad hans optik bød på. Uden at påtage sig nogen skyld må han konstatere, at Arrivas entre på det danske skinnemarked i januar ikke var den helt store succes i starten. Men det skyldtes, at Arriva ikke var forberedt og at det er svært at komme ind på markedet for en ny togoperatør. Ikke en eneste ord om den skandaløse politiske udelukkelse af DSB på et særdeles tvivlsomt grundlag og ingen kommentarer til Banestyrelsens alvorlige problemer og slet ikke den mindste lille lyd fra Flemming Hansen om de voldsomme prisstigninger på den kollektive trafik i til næste år. men derimod er der masser af flotte tanker om de helt store projekter, som vil afhænge af en fast forbindelse over Femer Bælt. men det er jo også nemmere at være broengageret og forsøge at skue 20-25 år ud i fremtiden, frem for at tage fat på mange nærværende og ubehagelige problemer, så som et underprioriteret og nedslidt skinnelegeme og et større politisk engagement for den kollektive trafik!

Men ministerens manglende politiske erkendelse af de faktiske realiteter er heldigvis kun et enkelt kapitel. DSB's administrerende direktør Keld Sengeløv giver også sine kommentarer til 2003.

Og så kommer bogen hele kompasset rundt med en beskrivelse af andre operatører, selvfølgelig først og fremmest Arriva, men også adskillige tyske operatører der krydser grænsen ved hhv. Tønder og Padborg.

En fin beskrivelse af byens jernbane- og færgehistorie er et togdøgn i Kalundborg. Banestyrelsen og et job på banen i RFC Roskilde er også med og lokalbanerne får en fin omtale og det samme gælder veteranbaner og museer. Det er imponerende hvad der gives af oplysninger på de 80 sider og med de mange velskrevne billedtekster.

En absolut anbefalelsesværdig bog. Så læs den før naboen!

Ole Henningsen

I Lyntogets førerrum

og andre reportager fra DSB 1938-1962

Af Morten Flindt Larsen
25x23,5 cm, indbundet
72 sider, rigt. ill. i S/H
Forlaget bane bøger
ISBN 87-88632-96-2
Kr. 249,- (forhandles af Jernbanebøger)

”I LYNTOGETS FØRERRUM” er en ny og igen lidt anderledes jernbanehistorisk bog fra Morten Flindt Larsens hånd. Som han selv siger i forordet, så er der planlagt flere bind i serien, hvis denne bliver taget godt imod.

Selv er jeg lidt i et dilemma. På den ene side, er det en flot bog, med fine og overvejende med billeder, der ikke mindes at have set før. På den anden side er der tale om historier, der oprindeligt har været trykt i tidens fagtidsskrifter med en passende pause imellem hver, og jeg er ikke sikker på, at det kan ”holde én til ilden”, at de nu foreligger i bogform - 19 stk. lige efter hinanden - uden pause.

Hver historie tager ikke lang tid at læse, så man kan selvfølgelig vælge at læse én, og så lægge bogen væk en uges tid osv.

Og der er rene perler imellem, som f.eks. ”Med 500 tons på slæb”, skrevet af pseudonymet ”lino” i 1944. Her kommer alle frustrationerne frem, hvad angår problemerne afledt af den tyske besættelse: materiellets tilstand, køreplaner der ikke kunne holde, uuddannet ekstrapersonale,

Nedbrud på www.djk.com

Fra midten af november har DJK's hjemmeside og mail-system været ramt af periodiske nedlukninger. Vi arbejder hårdt på at få www.djk.com/.... samt@djk.com adresserne op at stå igen. Nu og fremover kan vores hjemmeside dog findes på www.jernbaneklub.dk, ligeledes vil alle internet- og e-mailadresser med www.djk.com/.... eller@djk.com være erstattet med www.jernbaneklub.dk/.... eller@jernbaneklub.dk

Med venlig hilsen Dansk Jernbane-Klub

lønnen osv. Nej, det har ikke været nemt.

Bogen er i det nu for jernbanebøgers efterhånden så velkendte næsten kvadratiske format. Den kan derfor snildt glide ind i din bogreol sammen med de andre i samme højde. Ja, jeg vil da gerne anbefale bogen på trods af de skavanker, som omtalt ovenfor, jeg mener, at den lider af. Det er nu alligevel en ganske hyggelig bog.

Frank Nielsen

Østersøruterne

og vejen gennem Danmark

Af Mogens Nørgaard Olesen

24x32,5 cm, to bind, lærredsindbundet i kassette

Bind I - 384 sider, Bind II - 424 sider

Rigt. ill. i farver (mere end 600 fotos, kort, tegn.)

Forlaget Nautilus

ISBN 87-90924-14-2

Kr. 990,- (forhandles af Jernbanebøger)

Måske en fortærsket vending – men alligevel, familien Nørgaard Olesen har overgået sig selv. Senior er allerede kendt som en særdeles kompetent og flittig skribent med en lang række værker om jernbaner og færger bag sig, og junior, Thomas Nørgaard Olesen, vil nu blive kendt for, at han med sit unge forlag vover en satsning, som mange gamle i branchen ville vige tilbage for.

Med afsæt i det faktum, at færgeforbindelsen Gedser-Warnemünde den 30. september i år fyldte 100 år, har Mogens Nørgaard Olesen sat sig for at bringe den ultimative skildring i tekst og billeder af overfarterne over Østersøen mellem det europæiske fastland og Danmark samt det øvrige Skandinavien, herunder forbindelserne (færger og broer) over Storstrømmen og Øresund. I bind I behandles trafikken over Femer Bælt fra Vikingetiden til vore dage med sejl- og dampskibenes og senere færgernes indtog - og således Gedser-Warnemünde rutens storhedstid frem til den tyske besættelse af Danmark i 1940. Efter en beskrivelse af Østersøens færgeruter i krigens skygge følger histo-

rien om, hvordan trafikken kom i gang igen til det nu delte Tyskland, herunder den kortlivede overfart Gedser-Grossenbrode - og vedtagelsen og anlægget af Fugleflugtlinien. I bind 2 følger en beskrives Fugleflugtliniens indvielse og udbygning, den privatejede Gedser-Travemünde overfart, forbindelsen til DDR og udbygningen af vejforbindelsen gennem Danmark (motorvej og Farøbroer), DanLink-forbindelsen og ny færgegeneration på HH-overfarten - fulgt af Gedserrutens korte opblomstring efter "Murens Fald", der endte med et farvel til jernbanefærger til Warnemünde og et goddag til forbindelsen til Rostock - samt nye højteknologiske færger på Rødby-Puttgarden overfarten - og endelig Øresundsbroens betydning for Østersøoverfarterne.

Mogens Nørgaard Olesens hjerte er deponeret hos færgerne, men det betyder ikke, at jernbaneentusiastene glemmes (i øvrigt kan man dårligt være dansk jernbaneentusiast uden samtidig at have en svaghed for færger). Forfatteren har fremskaffet en lang række fremragende fotos gennem sin store

berøringsflade med andre interesserede - og efter jagt i Det kongelige Biblioteks billedsamling - må jeg trække blot et eksempel frem: Side 262 i bind 1 - et helt umodståeligt stemningsbillede fra Masnedø Færgehavn med to hjulfærger og to skruerfærger. Alt i alt kan bare en minutøs gennemgang af værkets billeder være til adspredelse i en hel vintersæsons aftener - og billederne fortæller historie i sig selv, som for eksempel påsejlingen af Masnedundsbroen i 1935 og de små private overfarter på hhv. Guldborgsund og mellem Masnedund og Gåbensø.

I bind 2 er det den nyere og nyeste tid, der dominerer, og det giver sig udslag i fotografiernes tekniske kvalitet. Her deler familien Nørgaard Olesen så generøst ud af beholdningen af farvefotos, at man bliver helt stakåndet. Vi får hele paletten af færger i DSB-, DR-, DB-, DFO- og Scandlines-færger (sidstnævnte helt til de seneste varianter). Man må efter læsning i bind 2 konstatere, at tiden iler hurtigt, og vor erindring er kort: Hånden på hjertet - hvor mange, bortset fra de virkelige specialister, kan opremse, hvilke færger Gedser-Travemünde Ruten og Europa-Linjen har haft indsat på overfarterne? Muligheden har alle nu, når de har vendt den sidste af de 808 sider, og så har de i tilgift eksempelvis også fået historien om menneskers desperate flugt fra "det tyske borger- og bondeparadis" og det dansk-svenske regentpars medvirken ved Øresundsforbindelsens åbning samt - ikke at forglemme - forfatterens speciale, generalarrangementer af en stor del af overfarternes færger. Og muligheden for videre neddykning i stoffet gives os på de afsluttende syv sider med litteraturhenvisninger og oversigter over betænkninger, lovudkast og love.

Det er muligt, at der nogle, der skal gå en tur rundt om sig selv, inden de investerer vor største pengeseddel - den med dobbeltportrættet af malerfamilien Ancher - i de to bind. Men gør det trygt - de to bind er dømt til at blive et hovedværk i den del af Danmarks trafikhistorie.

Erik B. Jonsen

Mangler du ældre årgange af Jernbanen?

Ældre årgange af *Jernbanen* kan købes i Dansk Jernbane-Klubs boghandel - Jernbanebøger. Ældre numre af *Jernbanen* sælges kun som hele årgange.

En årgang kan købes billigt - til gengæld tager vi et ekspeditionsgebyr til dækning af porto ved bestillinger til en værdi af under 300,- kr. Du kan spare ekspeditionsgebyret ved selv at afhente bladene hos Jernbanebøger, Kalvebod Brygge 40, 1560 København V. Vi har åbent hver mandag kl. 18.00 - 21.00)

Årgang	Best.nr.	Pris	Årgang	Best.nr.	Pris
1983	9108	Kr. 60,-	1993	9118	Kr. 150,-
1984	9109	Kr. 60,-	1994	9119	Kr. 180,-
1985	9110	Udsolgt	1995	9120	Kr. 180,-
1986	9111	Kr. 60,-	1996	9121	Kr. 180,-
1987	9112	Kr. 60,-	1997	9122	Udsolgt
1988	9113	Kr. 60,-	1998	9123	Kr. 200,-
1989	9114	Kr. 75,-	1999	9124	Kr. 200,-
1990	9115	Kr. 75,-	2000	9125	Kr. 200,-
1991	9116	Kr. 100,-	2001	9126	Kr. 250,-
1992	9117	Kr. 100,-	2002	9127	Kr. 275,-

